

نفس های آخر صنعت نساجی در ایران

روشنگری

هفتم آبان ماه هشتاد و شش

صنعت نساجی در کشور ما از نظروسعت، حجم و کثرت بعد از نفت به عنوان دومین صنعت درآمدزا محسوب می شود، زیرا پس از نیاز انسان به غذا، پوشاک دومین نیاز اصلی بشر است.

از اوایل قرن چهاردهم هجری شمسی این صنعت به صورت ماشینی رشد چشمگیری داشته است و در حال حاضر به عنوان یکی از مهم ترین صنایع به شمار می رود. تولید پارچه نیز برای اولین بار با بافت الیاف ورشته های گیاهان آغاز شد. استفاده بشر از پارچه قدمتی ۹ هزار ساله دارد و در این میان ایران جزو اولین جوامع تولیدکننده پارچه در جهان است.

بنابراین انتظار می رود تنوع و کیفیت بازار بتواند علاوه بر توسعه صادرات و افزایش درآمد های اقتصادی کشور پاسخگوی سلیق مختلف اقشار جامعه باشد. در این گزارش به بررسی وضعیت بازار پارچه بیرجند و ارائه راهکاری اساسی برای بهبود کمی و کیفی این صنعت از دیدگاه شهروندان و صاحب نظران پرداخته ایم.

تنوع پایین و قیمت بالا

گروهی از شهروندان از متنوع نبودن پارچه در بازار انتقاد کردند و گفتند: در بسیاری از مواقع رنگ و طرح پارچه های موجود در بازار جوابگوی نیاز و سلیق مردم نیست. آن ها معتقد بودند: گاهی اوقات تمام پارچه های بازار محدود به يك یا چند رنگ مشابه می شود، تعدادی از شهروندان نیز با ابراز گلایه از قیمت بالای منسوجات افزودند: متأسفانه گاهی مشاهده می شود قیمت يك نوع پارچه با کیفیت مشابه در دو مغازه تفاوت چشمگیری دارد. آن ها خواستار نظارت بیشتر بر فعالیت قماش فروشان شدند و تصریح کردند: تنوع کم و تفاوت چشمگیر قیمت پارچه در بیرجند با سایر شهرها از جمله زاهدان، مشهد و... از دیگر مسائلی است که باید مورد توجه مراجع مربوط قرار بگیرد. برخی از افراد نیز عرضه پارچه های تعاونی را راهکاری موثر در کاهش قیمت منسوجات دانستند.

استقبال بیشتر از منسوجات خارجی

يك پارچه فروش نیز گفت: جنس های موجود در بازار متناسب با نیاز روز است و به دلیل نبود مشکلات گمرک و انتخاب بهتر و آسان تر از بازار پارچه تهران خریداری می شود.

وی علت استقبال مردم را از خرید پارچه های خارجی، تنوع بالاتر در طرح و رنگ و ارزان تر بودن آن عنوان کرد و افزود: اکثر منسوجات خارجی برخلاف تولیدات داخلی که از نخ و پنبه تهیه می شود، از جنس پلاستیک است از این رو قیمت منسوجات خارجی ارزان تر است و مردم از آن استقبال می کنند.

وی با اشاره به این که اکثر کالاها و منسوجات بازار پارچه از نوع چینی و بی کیفیت است، اضافه کرد: در صورتی که ورود کالاها و پوشاک دوخته شده چینی تداوم یابد، بازار پارچه ایرانی رونق خود را از دست می دهد.

وی ادامه داد: قیمت پارچه تحت تاثیر عواملی از جمله بعد مسافت مرکز خرید، وجود واسطه ها، خرید نقدی یا مدت دار توسط قماش فروشان فصل و نیاز روز متفاوت است. به عقیده وی خرید مدت دار پارچه توسط قماش فروشان علت اصلی گرانی منسوجات است و در صورتی که قماش فروشان تنها با استفاده از دسته چک اعتباری و متناسب با توان مالی خود اقدام به خرید کنند، قیمت ها در بازار کنترل می شود.

قاچاق پارچه و چند راهکار

يك فعال بازار قماش هم از تنوع پارچه در بازار ابراز رضایت کرد و به خبرنگار ما گفت: اکثر پارچه های مورد نیاز از حاشیه مرز و به صورت قاچاق وارد بازار می شود.

وی خرید پارچه به صورت نسبه را از مهم ترین مشکلات قماش فروشان عنوان کرد و افزود: در صورتی که مشکلات ترخیص گمرک در مبادی ورودی رفع شود، بسیاری از موانع فراروی صنعت نساجی از جمله قاچاق پارچه، گرانی و... مرتفع خواهد شد.

به گفته وی رفع مشکلات بازار پارچه نیازمند کار کارشناسی و تخصصی است و تا زمانی که معضلات فراروی این بخش به صورت زیربنایی مورد بررسی قرار نگیرد، این صنعت به جایگاه اصلی خود نخواهد رسید.

وی کاهش تعرفه محصولات نساجی و ترغیب و حمایت سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری در حوزه نساجی را از راهکارهای مبارزه با قاچاق پارچه و تورم برشمرد و افزود: با این اقدام رقابت پذیری در صنعت نساجی افزایش می یابد و مشکلات تولید و عرضه پارچه نیز برطرف خواهد شد. مسئول اتحادیه خیاطان بیرجند هم در خصوص وضعیت بازار پارچه گفت: پارچه های ایرانی در مقایسه با انواع خارجی از کیفیت مطلوب تری برخوردار است بنابراین قیمت آن هم بالاتر است.

محمد پردازی، ورود منسوجات خارجی در بازار پارچه را تحمیلی و به دلیل قیمت ارزان تر آن دانست و افزود: علاوه بر این پارچه های خارجی نسبت به انواع ایرانی از طرح های متنوع تری برخوردار است و به همین دلیل پاسخگوی نیازهای مختلف می باشد.

وی عرضه پارچه های تعاونی را در بهبود وضعیت بازار موثر دانست و تصریح کرد: عرضه پارچه به صورت تعاونی و یکسان بودن قیمت تعاونی و آزاد می تواند مشکل قاچاق پارچه را نیز برطرف کند.

بازرس اتحادیه قماش فروشان بیرجند هم مهم ترین هدف این اتحادیه را تعیین افرادی مسئول برای قیمت گذاری و نظارت بر فعالیت پارچه فروشان عنوان کرد و گفت: با این اقدام از بسیاری از تخلفات جلوگیری خواهد شد.

خانی نژاد افزود: نظارت بر قیمت پارچه با توجه به منابع متفاوت خرید و کیفیت ناهمسان منسوجات نیاز به تخصص و کارشناسی دارد.

رئیس اتحادیه قماش فروشان بیرجند هم با بیان این که پارچه های ایرانی از نظر کیفی در مقایسه با انواع خارجی، از وضعیت مطلوب تری برخوردار است، گفت: به دلیل نزدیکی و مشترك بودن مرز استان با کشورهای افغانستان، پاکستان و... برخی منسوجات از جمله البسه زنانه از طریق این کشورها وارد بازار پارچه می شود.

غلامحسین چرخي، افزود: نوع پارچه های بازار بیرجند براساس درخواست و سلیقه مشتریان تامین می شود، به طوری که در برخی مغازه ها اکثر پارچه ها تولید داخل است و در تعدادی دیگر ۷۰ درصد منسوجات با سفارش از

خارج وارد می شود.

وی اضافه کرد: به عنوان مثال درخصوص پارچه های فاستونی و ملحفه ای تقاضا برای انواع ایرانی بیشتر است و پارچه های چادری و البسه زنانه خارجی طرفداران بیشتری دارد.

وی سلیق و وسع مالی را از شاخصه های مهم در انتخاب پارچه عنوان کرد و متذکر شد: در حال حاضر مردم به لباس های آماده بیشتر از خرید پارچه گرایش دارند.

قیمت های متفاوت

وی درخصوص قیمت های متفاوت پارچه در بازار خاطرنشان کرد: براساس اعلام وزارت بازرگانی ملاک تعیین قیمت پارچه خرید کالا از مبدا به اضافه هزینه های حمل و نقل بارگیری و تخلیه است که درخرده فروشی ۱۵ درصد و در عمده فروشی ۵ درصد است.

وی ادامه داد: به دلیل خریدهای متفاوت توسط قماش فروشان ممکن است یک نوع پارچه با کیفیت یکسان قیمت همسانی نداشته باشد.

وی تنوع طرح پارچه های ایرانی را مطلوب ارزیابی کرد و گفت: روزانه طرح های جدیدی از پارچه های ایرانی وارد بازار می شود. ارائه طرح های متفاوت، خواسته اقشار مختلف را تامین می کند.

، چرخ، از وضعیت کنونی صنعت نساجی در جامعه ابراز تاسف کرد و افزود: باتوجه به این که صنعت نساجی بعد از نفت یکی از مهم ترین منابع درآمدا به شمار می رود، باید به رفع مشکلات آن توجه بیشتری شود.

به گفته وی رفع مشکل قاچاق و گمرک پارچه در بازار نیازمند اتخاذ تدابیر مناسب مسئولان رده بالای کشور است.

وی در ادامه نبود یارانه پارچه را از دیگر موانع فراروی این صنعت برشمرد و تصریح کرد: این عامل باعث

یکسان بودن قیمت پارچه های تعاونی و آزاد و تعطیلی تعاونی قماش فروشان شده است. به عقیده وی با شرایط

کنونی راه اندازی کارخانه تولیدپارچه در استان به دلیل هزینه های بالای جانبی و سوددهی کم صرفه اقتصادی ندارد.

وی در ادامه از صدور ۱۶۰ پروانه کار در سطح شهرستان توسط اتحادیه قماش فروشان بیرجند خبرداد و تصریح

کرد: از این تعداد به دلایل متعدد تنها ۱۱۰ پروانه فعال است.

وی صدور پروانه فعالیت، نظارت و رسیدگی به شکایات و پی گیری روند کاری قماش فروشان و ارائه تسهیلات را

از اهداف و وظایف این اتحادیه برشمرد و گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون ۲ تخلف در زمینه قیمت گذاری و

تعویض نکردن پارچه به اتحادیه گزارش و در مراحل ابتدایی حل شده است.

وی با ابراز تاسف از این که مردم پی گیر شکایات خود نیستند ، روند بررسی شکایات را این گونه عنوان کرد: پس

از ارائه گزارش کتبی شکایات مردمی به اتحادیه ، این مرکز در وهله اول اقدام به تذکر می کند و در صورت رفع

نشدن مشکل گزارش مربوط را به بازرسی ارجاع خواهد داد تا از این طریق مشکل رفع شود.

وی با بیان این که رفع مشکلات اصناف به حمایت ادارات و سازمان های مربوط بستگی دارد، خاطرنشان کرد:

اتحادیه قماش فروشان با هدف رفع مشکلات قشرپارچه فروش و با همکاری و حمایت ادارات ذیربط فعالیت می کند.